

ظریف در دیدار «فیصل مقداد»، وزیر خارجه جدید سوریه:

ایران همچنان از روند آستانه حمایت می‌کند

گروه سیاسی/ «فیصل مقداد»، وزیر خارجه جدید سوریه در اولین سفر خارجی‌اش بعد از تصدی این سمت یکشنبه شب گذشته به تهران سفر کرد و روز گذشته در نخستین برنامه سفرش با محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد. «فیصل مقداد» که در پی درگذشت «ولید المعلم»، وزیر خارجه پیشین سوریه به این سمت منصوب شده است، پیش از این قائم‌مقام وزیر خارجه سوریه بود. «بشار اسد»، رئیس جمهور سوریه طی حکمی فیصل مقداد را به عنوان جانشین «ولید المعلم» تعیین کرد. او ماه گذشته در سن ۷۹ سالگی درگذشت. به گزارش ایرنا، ظریف و فیصل مقداد وزرای امور خارجه ایران و جمهوری عربی سوریه به ملاقات روز گذشته مسائل مختلف دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین مبارزه مشترک علیه تروریسم را مورد بررسی و گفت‌وگو قرار دادند؛ دو طرف با اشاره به روابط گسترده و راهبردی، بر اراده خود برای گسترش و تحکیم

مناسبات تأکید و درخصوص توسعه روابط دوجانبه و چندجانبه اقتصادی بحث و تبادل نظر کردند. ظریف در ابتدای این ملاقات یاد و خاطره مرحوم ولید المعلم وزیر امور خارجه فقید سوریه را گرامی داشت و ضمن تبریک به فیصل مقداد، آمادگی خود را برای همکاری با وزیر خارجه جدید سوریه اعلام کرد. وزیر امور خارجه ایران در این دیدار با ابراز خرسندی از ادامه روند سیاسی در

سوریه، حمایت جمهوری اسلامی ایران از روند آستانه را مورد تأکید قرار داد و برگزاری اجلاس اخیر آوارگان در دمشق را مثبت ارزیابی کرد. ظریف ضمن تشریح شرایط و تحولات اخیر منطقه، ضرورت هوشیاری و همفکری بین ایران، سوریه و سایر کشورها را بیش از پیش ضروری برشمرد.

■ **قدردانی سوریه از حمایت‌های ایران**

وزیر امور خارجه سوریه نیز در این دیدار مراتب تسلیت بشار اسد رئیس جمهور و ملت سوریه به دولت و ملت ایران به مناسبت شهادت شهید فخری‌زاده دانشمند برجسته هسته‌ای و دفاعی و همچنین سردار شهید سلیمانی را ابراز و برای این دو شهید والا مقام رحمت واسعه الهی مسألت کرد. فیصل مقداد با ابراز تشکر و قدردانی از حمایت‌های مستمر ایران از سوریه در مبارزه با تروریسم و افراط گرایی، به اقدامات ناهنجار امیکا در منطقه که به افزایش تنش‌ها منجر شده است نیز اشاره و آن را چارچوب ترجیح منافع رژیم صهیونیستی بر منافع امریکا در منطقه ارزیابی کرد. فیصل مقداد عزم دولت سوریه را برای ادامه مبارزه با تروریسم مورد تأکید قرار داد و همکاری‌ها مشترک دو کشور در این خصوص را مهم خواند و آن را گام اساسی به منظور بازگشت صلح و آرامش به سوریه خواند. وزیر خارجه سوریه قرار است در این سفر با دیگر مقامات ایرانی نیز دیدار کند. او امروز نیز با علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی دیدار می‌کند.

تکذیب ادعایی درباره سلامتی رهبر انقلاب

عضو دفتر شتر آثار رهبری طی توییتی به شایعه رسانه امریکایی نیوزیک درباره سلامتی رهبر معظم انقلاب پاسخ داد. مهدی فضائلی در صفحه شخصی خود نوشت: «به کوری چشم دشمنان و به فضل الهی و با دعای خیر ارادتمندان، رهبر انقلاب، سلامت و با نشاط به انجام برنامه‌های خود طبق روال مشغول هستند.»

دیروز همچنین دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری اعلام کرد: از صبح دوشنبه تصویری ساختگی با موضوع جلسه فوری مجلس خبرگان رهبری در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود؛ این تصویر جعلی است و خبرگان رهبری هیچ جلسه‌ای نداشته است.

درگذشت نماینده اسبق تهران در مجلس

علیرضا زارعی فرزند آن مرحوم گفت:

آیین خاکسپاری پدرم امروز سه‌شنبه ساعت ۱۰ صبح در محل قطعه ۱۹ بهشت زهرا برگزار می‌شود. با توجه به شیوع ویروس کرونا و ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی و حفظ سلامت عموم مردم، این مراسم به صورت محدود برگزار خواهد شد. دیروز همچنین اعلام شد مرتضی شیرزادی نماینده ادوار دوم و ششم مجلس به دلیل عوارض دیابت و بیماری کلیوی درگذشت، وی در مجلس نماینده مردم سرپل ذهاب، قصر شیرین و گیلانغرب بود.

آقای جلیلی؛ فراموشکار شده‌اید؟

سعید جلیلی، مسئول مذاکره هسته‌ای در دولت احمدی‌نژاد مدعی شده در زمان مذاکراتش با ۵+۱ پشت خیمه‌های دشمن رسیده بودند ولی چون گفته شد خزانه خالی است و احساس ضعف نشان داده شد، طرف مقابل

برای مذاکرات جدید جلبلی امتیازات بیشتری کرد. این ادعای آقای جلیلی شاید در تصورات او ادعای درستی باشد ولی در عالم واقع نه تنها واقعیت ندارد که کاملاً خلاف است. اولاً؛ این چه رسیدن به پشت خیمه دشمن بود که حتی شرکای ما مثل روسیه و چین از قطعنامه‌ها علیه ایران حمایت می‌کردند و رای مثبت می‌دادند؟ ثانیاً؛ چرا قلب واقعیت می‌کنید؟ به قدری مذاکرات شما به بن‌بست رسیده بود که نظام مسیر مذاکرات را از آلمانی به عمان تغییر داد و بدون شما این مذاکرات پیش رفت تا جایی که رئیس جمهوری وقت که شما را منصوب کرده بود چندین بار ناراضی‌تی خود از این موضوع را بر زبان آورد.

ثالثاً؛ سعید جلیلی بعید است سردار احمدی مقدم، رئیس وقت پلیس کشور را قبول نداشته باشد، ایشان در همان سال ۹۲ رسماً اعلام کرد در پایان دولت احمدی‌نژاد انبارها فقط برای دو هفته آذوقه داشتند، چگونه به پشت خیمه‌های دشمن رسیدید که انبارهای کشور خالی از ازراق عمومی و مایحتاج مردم بود؟

رابعاً؛ حالا شما ادعا کنید، مردم که یادشان نمی‌رود گرانی یک طرف، کمبود و نایاب شدن مایحتاج مردم سوژه اصلی رسانه‌ها بود آن هم در زمانی که تحریم‌ها یک‌پنجم امروز بودند و حداقل جابه‌جایی پول میسر می‌شد، خاسماً؛ نتیجه این تصور شما ظهور و بروز امثال بابک زنجانی‌ها بود که هنوز پس از گذشت هفت سال از دولت شما، قوه قضائیه نتوانسته بیت‌المال را از این فرد بازپس گیرد!

مخالفت سعید جلیلی با برجام عجیب نیست، به هر حال اتفاقی که او نتوانست رقم بزند، نفرات بعد از او رقم زدند، مردم هم قضاوت مشخصی در مورد دیپلماسی آقای جلیلی و آقای ظریف دارند. این صحبت‌های دبیر سابق شورای امنیت ملی هم نه قضاوت مردم را تغییر می‌دهد و نه آورده‌ای برای آقای سعید جلیلی خواهد داشت.
منبع: برنا

■ سه‌شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۹
■ سال بیست و ششم
■ شماره ۷۵۱۱

مریم سالاری

خبرنگار دیپلماسی

انتظار می‌رود که با مشخص شدن نتیجه انتخابات ریاست جمهوری امریکا دولت «جو بایدن» و رهبران دموکرات کنگره به دنبال بازنگری کاملی در روابط امریکا با کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس باشند. سیاستی که از همین حالا متحدان عربی واشنگتن را به تکلیفوی اقداماتی انداخته که دامنه آن، تلاش برای گسترش دایره ائتلاف اسرئیل با کشورهای عربی و بسیج برای مشارکت در جنگ‌ها یا اقدامات تروریستی علیه ایران را شامل می‌شود. مرتضی رحیمی، سفیر سابق ایران در «عمان» و «یمن» در گفت‌وگو با روزنامه ایران به

بررسی روند تحولاتی که این روزها در خاورمیانه می‌گذرد، پرداخته است.

■ **قابل انتظار بود که پیروزی «جو بایدن» چندان نمی‌توانست خوشایند متحدان عربی امریکا در منطقه خاورمیانه باشد. آنها این نتیجه را به معنای تنها ماندن در زمین بازی خاورمیانه می‌دانند. تحولات جاری منطقه خاورمیانه تا چه اندازه متأثر از این نگرانی است؟**

در روزهای بعد از انتخابات ریاست جمهوری امریکا شاهد بودیم که ترامپ برای پذیرش نتیجه و شکست خود آمادگی نداشت اما روند اقدامات ناکامی که برای اثبات پیروزی خود طی کرد و توصیه مراکز قدرت به او برای پذیرش نتیجه باعث شده است که بتدریج زمینه برای عملیاتی شدن فرآیند انتقال قدرت و روی کار آمدن «بایدن» فراهم شود.

بی‌تردید این نتیجه برای کشورهای عربی منطقه که تاکنون سرمایه‌گذاری هنگفتی برای پیروزی ترامپ انجام داده‌اند و اهداف و برنامه‌های خود را با سناریوی پیروزی او طراحی کرده بودند، بسیار نگران‌کننده است. بویژه که «بایدن» در خلال رقابت‌های انتخاباتی‌اش مواضع روشنی را در رابطه با سیاست‌های منطقه‌ای خود اعلام کرده است. پیش از آن دولت ترامپ از عربستان در جنگ یمن و ترور جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سعودی حمایت کرده بود اما انتظار می‌رود که با توجه به اعلام قبلی «بایدن»، دولت او محورهای روابط امریکا و عربستان را دوباره بررسی

کند و احتمالاً موضعی تندتر در قبال رهبران عربستان داشته باشد. این مسأله در حالی است که یکی از مهم‌ترین وعده‌های رئیس جمهور منتخب امریکا بازگشت به برجام است. توافقی که خروج ترامپ از آن، هم‌پیمانان عربی امریکا را بسیار خشنود کرد و حالا طبیعی است که آنها از همین حالا با نگرانی روند تحولات را رصد کنند و دست به اقداماتی بزنند و خواسته‌هایی را مطرح کنند که وضعیت متزلزل کنونی‌شان را پیچیده‌تر نکند و فشارها را تا اندازه‌ای از روی خود بردارند.

■ **خواسته‌هایی مانند پیشنهاد عربستان و امارات برای پیوستن به مذاکرات احتمالی ایران با ۵+۱؟**

بله، تحولات پیرامون ایران در دوره ترامپ به دلیل خروج امریکا از برجام و کمپین فشار حداکثری که با مشارکت کشورهای عربی همپیمان امریکا اتفاق افتاد، در مسیر خواسته‌های این دسته از کشورهای منطقه بود و طبیعی است که با حضور «بایدن» ممکن است ورق برگردد و برجام بار دیگر احیا شود. بنابراین این نگرانی باعث می‌شود که کشورهای عربی به رهبری عربستان پیشنهاد پیوستن به مذاکراتی را مطرح کنند که احتمال می‌دهند بزودی ممکن است آغاز شود. پیشنهاد از یک‌سو نشان‌دهنده آغاز مذاکراتی دیگر و دور ماندن آنها از این رویداد دیپلماتیک است و هم نشانه سنگ‌اندازی آنهاست. به‌طور مسلم ایران آمادگی پذیرش چنین اقدامی را نخواهد داشت و حتی اگر مذاکرات هم بدون اما و اگر امریکا و بدون پیش شرطی آغاز شود،

دفاع رئیس قوه قضائیه از مصوبه بر جامی مجلس رئیسی کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ نمی‌شود

این که عدالتخواهی و اجرای عدالت در همه لایه‌های کشور مهم است، تصویب قوانین عادلانه در نهاد تقنین و اجرای علانه قوانین توسط دستگاه‌های اجرایی و همچنین دآوری عادلانه در دستگاه قضا را از الزامات حکمرانی شایسته دانست. وی از دانشجویان به‌عنوان جوانان بانشاط ارمانخواه، صاق و دغدغه‌مند یاد کرد و با بیان این‌که آرمانخواهی دانشجویان از جنس مطالبات احزاب و گروه‌های سیاسی نیست، اضافه کرد: روحیه انقلابی دانشجویان ایجاب می‌کند فضای دانشگاه‌ها هم انقلابی باشد و بنا بر تأکید رهبر معظم انقلاب، دانشجویان هم در تحقق پیشرفت و هم در مطالبه اجرای عدالت پیشگام باشند. رئیسی با اشاره به آثار و برکات تعامل دستگاه قضا با نخبگان در جهت تبیین اقدامات و برنامه‌های عدلیه و اطلاع از نظرات و دیدگاه‌های آنها، بر لزوم ارتباط مستمر همکاران مجموعه قوه قضائیه و سازمان‌های تابعه با دانشجویان و طلاب و سایر اقشار جامعه تأکید کرد.

■ **اجرای شدن سند تحول قضایی دغدغه ۵ساله رئیسی**

با دغدغه رئیس قوه قضائیه برای اجرایی شدن سند تحول قضایی، مشخص شد که سید ابراهیم رئیسی هدفی برای ریاست جمهوری ۱۴۰۰ ندارد. او که پس از کاندیداتوری در انتخابات ریاست جمهوری ۹۶ و شکست با ۱۶ میلیون رأی و نامزدگرایان، نامش پیشگام عنوان یکی از گزینه‌های سال ۱۴۰۰ مطرح می‌شد در مراسم ۱۶ آذر به مناسبت روز دانشجو میهمان نمایندگان تشکل‌های دانشجویی بود، به هرگونه گمانه‌زنی پایان داد. چرا که او در این سخنرانی تمام هم و غم خود را اجرایی شدن سند تحول قضایی تا پایان دوره ۵ ساله خود دانست و عملاً خود را تا سال ۱۴۰۲ رئیس قوه قضائیه دانست. او وقت که در هفته قوه قضائیه امسال سند تحول قضایی ارتقا

حضور کشور دیگری از منطقه باعث ایجاد چالش در روند این گفت‌وگوها خواهد بود. به هر حال علاوه بر اعراب، کشورهای دیگری مانند ژاپن هم خواهان حضور در گفت‌وگوهای احتمالی با ایران هستند اما این تمایل لزوماً نمی‌تواند به تقویت مذاکرات منتهی شود.

■ **ما به موازات این تحولات، شاهد تداوم رویکرد فشار از سوی دولت ترامپ در ماه‌های پایانی دوره مسئولیت او هستیم که به نظر می‌رسد با اتکای بیشتر به کشورهای عربی منطقه صورت می‌گیرد. ارزیابی شما از روند جاری چیست؟**

بعد از انتخابات، دولت ترامپ اقدامات خود را برای پیشبرد اهدافش علیه ایران و حمایت از اسرئیل افزایش داد. سفر اخیر «مایک پمپئو»، وزیر خارجه امریکا به منطقه و تلاش برای نزدیک‌تر کردن روابط کشورهای عربی با رژیم اسرئیل را باید در این چارچوب اقدامات خود را برای پیشبرد اهدافش علیه ایران و حمایت از اسرئیل دید. سفر اخیر «مایک پمپئو»، وزیر خارجه امریکا به منطقه و تلاش برای نزدیک‌تر کردن روابط کشورهای عربی با رژیم اسرئیل را باید در این چارچوب اقدامات خود را باید در این سفر در پی عادی‌سازی رسمی روابط کشورهایی مانند امارات و بحرین با رژیم اسرئیل صورت گرفته است و تلاش می‌شود که این اتفاق درخصوص رابطه دیگر کشورهای عربی با رژیم اسرئیل هم تکرار شود. این در حالی است که زمره‌های عادی‌سازی روابط عربستان و اسرئیل هم شنیده می‌شود. چنانکه اخیراً سفر محرمانه یک مقام بلندپایه اسرئیل به عربستان که در راستای ترغیب ریاض برای اعلام رسمی روابط با رژیم صهیونیستی صورت گرفت، افشا شد. اگرچه این تلاش‌ها قبلاً هم انجام شده بود اما به دلایل مختلف

ارزیابی مرتضی رحیمی، سفیر پیشین ایران در عمان و یمن از تحولات پیش روی خاورمیانه

http://irannewspaper.ir
editorial@irannewspaper.ir

ایران

ایران حضور کشورهای منطقه در مذاکرات برجامی را نمی‌پذیرد

و حتی عربستان نیست لذا به رغم همه اقداماتی که انجام شده احتمال به چالش کشیده شدن تلاش برای رابطه با اسرئیل در کشورهای عربی نسبت به موضوع فلسطین وجود دارد و این روند نمی‌تواند ادامه پیدا کند.

■ **به نظر می‌رسد که درمیانه چنین تحولاتی عربستان و قطر با تلاش‌های میانجیگرانه دولت امریکا در حال رسیدن به توافقی برای پایان دادن به بحران میان خود هستند که بیش از ۳ سال از آغاز آن می‌گذرد. هدف عربستان از تلاش برای کاهش شکاف میان خود و قطر ذیل شرایط جدید منطقه چگونه ارزیابی می‌شود؟ آیا دور کردن اعراب نزدیک به ایران مد نظر است؟**

آنچه در خلال سه سال گذشته و در بحبوحه صف‌بندی منطقه‌ای اعراب علیه قطر اتفاق افتاد، این بود که ایران به‌طور روشن از هرگونه شکاف میان کشورهای منطقه دوری و تأکید کرد خواستار همبستگی منطقه‌ای است و اختلافات میان اعراب را به نفع خود نمی‌بیند. چنانکه موضع آقای ظریف هم از این تحولات نشان‌دهنده آن بود که ایران از حل مشکلات منطقه استقبال کرده است. اگر حل شدن اختلافات کشورهای عربی به رهبری عربستان با قطر مشروط به ایجاد جبهه‌ای جدید در منطقه علیه ایران نباشد، از میان رفتن این شکاف می‌تواند به همکاری‌ای منتهی شود که ایران همواره بر ایجاد آن اصرار داشته‌است در غیر این صورت، تلاش برای نزدیک کردن قطر که روابط نزدیکی با ایران دارد، به محور سعودی، بحران رابطه در میان کشورهای منطقه را و وضعیت کنونی پیچیده‌تر خواهد کرد.

■ **اخیراً روسیه به منظور پیشبرد طرح ایجاد نظام امنیت جمعی در منطقه خلیج فارس، درخواست برگزاری مذاکراتی را داده که قدرتی‌های بزرگ از جمله اعضای ۵+۱ هم در آن مشارکت داشته باشند و این در حالی است که ایران، بیشتر ایده‌های متعددی را با هدف پیگیری طرح صلح در منطقه به حضور خود کشورهای این حوزه پیشنهاد داده که چندان مورد استقبال قرار نگرفته است. آیا با توجه به تأثیر ناتوانی که انتخابات امریکا بر رویکرد شماری از متحدان منطقه‌اش دارد، همچنان مشارکت کشورهای خارج از منطقه می‌تواند راهکار مؤثری برای حل**

مشکلات خاورمیانه داشته باشد؟

در میان کشورهای حوزه خاورمیانه، ایران از معدود کشورهایی بوده است که هیچ وقت از مداخله و نقش‌آفرینی قدرت‌های خارجی در بحث امنیت و همکاری‌های منطقه‌ای استقبال نکرده و همواره معتقد بوده کشورهای منطقه، امنیت خود را با کمک و همکاری همدیگر تأمین کنند و بنابراین ایران حضور قدرت‌های خارجی را از علل اولیه ناامنی در منطقه می‌داند.

تلاش‌های اخیر ایران برای ایجاد فهم مشترک در کشورهای منطقه از واقعیات جاری و زیان‌هایی بوده که تاکنون از حضور قدرت‌های فرامنطقه‌ای وارد شده است. تا زمانی که این فهم در خود بازیگران منطقه ایجاد نشود زمینه برای گفت‌وگو فراهم نمی‌شود. روند تحولات جاری در منطقه که از سوی کشورهای عربی مشاهده می‌شود نشان می‌دهد که بزودی امکان پیش‌نهی طرح‌های همکاری جمهوری اسلامی وجود ندارد. در همین چارچوب هم پیشنهادات مشابه از سوی کشورهای دیگر مانند روسیه که حضور ایران را در این گفت‌وگوها ضروری می‌داند، چندان اقبالی نخواهد یافت. به نظر می‌رسد که کشورهای منطقه اکنون آمادگی پاسخ دادن به طرح‌های ایران را ندارند علاوه بر اینکه قدرت‌های فرامنطقه‌ای که منافع مشروع و نامشروعی در منطقه دنبال می‌کنند بسادگی اجازه نمی‌دهند که این همکاری درون منطقه‌ای تحقق یابد و کشورهای منطقه بتوانند با همدیگر در کنار هم به سامان برسند این تدبیر ملت‌ها و قدرت‌های منطقه است که باید جلوی این روند را بگیرند.

یعنی در حقیقت درک مشترک مبنی بر ضرورت همزیستی مسالمت‌آمیز کشورهای منطقه هنوز شکل نگرفته است که عملکرد کشورها را در آن چارچوب پیش ببرد. حال آنکه برای رسیدن به چنین درک مشترکی در عین دشواری مسیر نباید از حرکت باز ایستاد بلکه باید تلاش‌های دیپلماتیک پنهان و آشکار کشورمان برای دست یافتن به این هدف را دوچندان کرد و رازی‌تی با کشورهای منطقه را افزایش داد و آنها را نسبت به ضرورت و اهمیت این درک مشترک در رقم خوردن آینده‌ای بهتر برای ملت ها و دولت‌های منطقه توجیه کرد.

عرف در نشست هم اندیشی دبیران کل احزاب و گروه‌های سیاسی:

همه برای افزایش مشارکت باید احساس مسئولیت کنیم

معاون وزیر کشور با تأکید بر اینکه همه باید برای ارتقای مشارکت سیاسی در کشور احساس مسئولیت کنیم، گفت: در حال حاضر ۱۲۰ حزب مجوز در در کشور در حال فعالیت است و فعالیت این احزاب می‌تواند بر افزایش مشارکت در انتخابات مؤثر باشد و به انتخابات تنوع و زیبایی خاصی بخشد.

به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، جمال عرف معاون سیاسی وزیر کشور و رئیس کمیسیون ماده ۱۰ احزاب در نشست هم اندیشی مدیران کل احزاب و گروه‌های سیاسی بر اهمیت مشارکت مردم در انتخابات ۱۴۰۰ تأکید کرد و گفت: انتخابات ۱۴۰۰، انتخاب رئیس جمهوری آینده کشور است و طبیعی است که هر چه میزان مشارکت بالا باشد، اقتدار نظام در داخل و خارج کشور و شوراهای اسلامی شهر و روستا در خرداد ماه سال آینده قرار داریم و باید تمام تلاش و دغدغه‌مان، برگزاری انتخاباتی قانونی، سالم و با مشارکت بالا باشد. عرف تصریح کرد: باید احساس اطمینان را برای مردم عزیزمان در جهت رعایت پروتکل‌های بهداشتی و مساله سلامتی برای حضور در پای صندوق‌های رای ایجاد کنیم. وی اظهار داشت: وزارت کشور آمادگی بالایی برای اخذ نظرات سازنده و جدید در مسأله برگزاری انتخابات در شرایط کرونایی دارد و در این خصوص فراخوان ویژه‌ای هم از سوی روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارتخانه منتشر شده است.

آن‌طور که حسین کمالی، دبیرکل حزب اسلامی کار درباره این نشست به روزنامه «ایران» گفت: اکثریت حاضران در این نشست بر اهمیت انتخابات ۱۴۰۰ تأکید داشتند و بر همین منابر رقابت آزاد، قانونی وعادلانه برای زمینه‌سازی مشارکت بیشتر مردم تأکید کردند. وی افزود: حاضران کم و بیش بر این نکته اتفاق نظر داشتند که حضور سالیق مختلف می‌تواند باعث حضور جدی‌تر مردم در پای صندوق رأی شود. ضمن اینکه مسأله مورد اشاره دیگر هم ضرورت داشتن نگاه ملی به انتخابات خصوصاً توسط دستگاه‌های جریان‌های تعیین‌کننده‌ای مانند صدا و سیما بود. وی گفت: این تذکره برای انتخابات ۱۴۰۰ کشور نیازمند فضایی رقابتی و شاداب است و زمینه‌سازی چنین فضایی باید توسط دستگاه‌های مختلف در مراحل بررسی صلاحیت‌ها لحاظ گردد، به دفعات تکرار شد. به گفته حسین کمالی با توجه به مسأله کرونا پیشنهاداتی نیز در این جلسه درباره به‌کارگیری شیوه‌های جدید رای‌گیری مانند رای‌گیری مجازی یا توجه جدی‌تر به برگزاری انتخابات الکترونیک مطرح شد. دبیرکل حزب اسلامی کار گفت: وزارت کشور این پیشنهادات را دریافت کرد اما درباره اینکه اینها چقدر قابل اجرا شدن هستند، بحثی صورت نگرفت.